

Esim. Moutoko nalkaimo on yhtälöllä $x^3 + 2x = 1$?

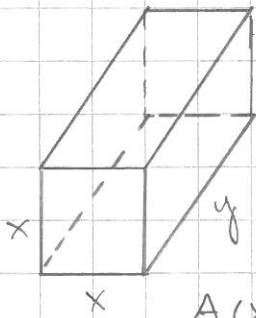
Ratk. $x^3 + 2x = 1 \quad (\Rightarrow) \quad \underbrace{x^3 + 2x - 1}_{=f(x)} = 0$

$f'(x) = 3x^2 + 2 > 0$ aina $\Rightarrow f$ on aidosti kasvava \mathbb{R} :llä
 $\Rightarrow f$:llä on korkeintaan 1 0-rokko (1)

$f(0) = 0^3 + 2 \cdot 0 - 1 = -1 < 0$
 $f(1) = 1^3 + 2 \cdot 1 - 1 = 2 > 0$ $\Rightarrow f$:llä on ainoain 1 0-rokko (2)

f jatkuvaa \mathbb{R} :llä
 (1) ja (2) $\Rightarrow f$:llä on tainatteen 1 0-rokko
 \Rightarrow yhtälöllä on tainatteen 1 ratkaisu eli juuri

10.4

rautalankees kulem: $8x + 4y = 3$ \leftarrow iso pinta-ala \rightarrow rajoitetaan kaikki
 $(\Rightarrow) 4y = 3 - 8x \quad | :4 \Rightarrow y = \frac{3}{4} - 2x$ rautalanke

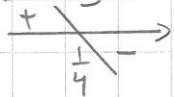
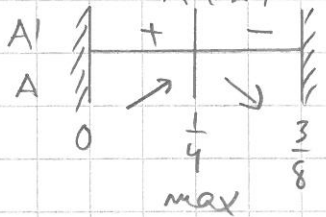
rajoitilanteet: $\begin{cases} x=0 \\ y = \frac{3}{4} - 2x = 0 \quad (\Rightarrow) x = \frac{3}{8} \end{cases}$

Varjostimen pinta-ala:

$A(x) = 2x^2 + 4xy = 2x^2 + 4x(\frac{3}{4} - 2x)$
 $= 2x^2 + 3x - 8x^2 = -6x^2 + 3x$

A jatk. ja derivo. välillä $]0, \frac{3}{8}[$

$A'(x) = -12x + 3 = 0 \quad (\Rightarrow) x = \frac{1}{4} \text{ (m)}$

$y = \frac{3}{4} - 2 \cdot \frac{1}{4} = \frac{1}{4} \text{ (m)}$

Var. Päätykulia sivu: $x = \frac{1}{4} \text{ m} = \underline{25 \text{ cm}}$,
 pituus: $y = \frac{1}{4} \text{ m} = \underline{25 \text{ cm}}$

Yleisesti ääriarvosovellus

- 1° Piirretään kuva
- 2° Valitaan muuttujat (edellä: x ja y)
- 3° Yhteys muuttujien välillä ($8x + 4y = 3$)
- 4° Muodostetaan tehtävään liittynä tavoitefunktio $(A(x)) = -6x^2 + 3x$ jossa on vain 1 muuttuja ja sen määrittelypiiri
- 5° Etsitään ääriarvo (derivaatan, tulotulokseen)
- 6° Vastaus

10.7

aita: $3x + y = 144$ \leftarrow pinta-ala mahdoll. iso \rightarrow rajoitetaan kaikki aita

$(\Rightarrow) y = 144 - 3x$

rajoitilanteet: $x=0, y = 144 - 3x = 0 \quad (\Rightarrow) x = 48$

Pinta-ala: $A(x) = xy = x(144 - 3x) = 144x - 3x^2$